

HALK KÜLTÜRÜNÜN ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATINA ETKİSİ

The Influence on Contemporary Turkish Literature of Folk Culture

Abdulhamit TOPRAK*

Öz: Kültür; milletlerin en değerli maddi ve manevi varlıklarının, miraslarının başında gelmektedir. Bir toplumun kültürü; gelenek ve görenekleri, inançları, kılık-kıyafeti, sanatı, deyimleri, atasözleridir. Çok yönlü bir kavram olan kültür; bir toplumun gelişmişlik düzeyinin ve edebiyatının zenginliğini göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Kültürün günümüzde edebi ürünlere yansması, çağdaş edebiyatımız üzerinde ne denli etkili olduğunu göstermesi bakımından önemlidir; zira edebi eserlerine, mensup olduğu toplumun kültürünü yansıtan bir yazarın, topluma ne denli barışık olup olmadığı görülebilir. Kültürün; milli olduğu ve edebi eserlere yansıdığı ölçüde süreklilik kazandığı bir gerçektir. Dolayısıyla kültür eserlerinde niteliksel ve niceliksel olarak ilgili çalışmaların yapılarak desteklenmesi gerekmektedir. Çağdaş edebiyatımıza Türk halk kültürünün sürekliliğinin sağlanması hususunda, halkbilimcilere ve yazarlara önemli görevler düşmektedir. Günümüzde pek çok yazarın Türk halk kültürüne eserlerinde önemli ölçüde yer verdiği görülmektedir. Kültürün eserin okunurluğu ve etkileyciliği üzerinde önemli bir faktör olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Halk Kültürü, Çağdaş Türk Edebiyatı, Etki, Yansımaya

Abstract: Culture is at the forefront of the heritage of the most precious material and spiritual beings of the nations. The culture of a nation is its traditions and customs, beliefs, costume-clothes, art, idioms, proverbs. The culture which is a multi-faceted concept is important in that it shows the richness of the level of development and literature of a society. The reflection of culture on today's literary products is crucial in that it shows how effective it is on our contemporary literature; because one can see whether a writer who can reflect the culture of society to his/her literary Works is at peace with his society. It is a fact that the culture will be continuous as soon as it is national and reflects on literary Works. Therefore, qualitative and quantitative studies should be carried out in cultural works and supported in that way. Folklorists and writers have important duties in ensuring the continuity of Turkish folk culture in our contemporary literature. It is seen that many writers today give an important place to Turkish popular culture in his/her Works. It can be said that the culture is an important factor on the readability and the impressiveness of the work.

Keywords: Folk Culture, Contemporary Turkish Literature, Impact, Projection

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Samsun-Türkiye. E-mail: A.edebiyat@hotmail.com; **Orcid ID:** <https://orcid.org/0000-0003-0717-5148>

1. Giriş

Batı'da feodal düzenin, burjuva sınıfının doğuşu ve bireyciliğin gelişimi esnasında toplumsal, ekonomik, sosyal ve tarihsel olayların etkisiyle kademeli olarak gelişen roman türü; bizde batılılaşma olgusunun doğal bir sonucu olarak yapılan çeviri ve öykünmelerle kısa sürede orijinal şeklini alır. Halk kültürünün özellikle kurgusal eserlere yansıtılabilmesi, roman türünün kültüre olan ilgisini artırmıştır. Dolayısıyla roman türünde faaliyet gösteren pek çok yazarın, kültüre daha çok ilgi duymaya başladığı görülmüştür. Bu ilgi, kültürün roman türünde daha çok yer almasına ve roman türünün gelişmesine önemli katkılarda bulunmasına vesile olmuştur. Yazarların ait oldukları toplumun kültürüne bağımsız kalmayıp eserlerinde yer vermeleri, onların daha çok okunmalarına ve benimsenmelerine de imkân tanımıştır. Her geçen gün halk kültürünün çağdaş edebiyatımıza niteliksel ve niceliksel yansımalarının artması, çağdaş edebiyat ve kültür açısından önemli gelişmelerin bir habercisi olduğu söylenebilir. Bu gelişim içerisinde haliyle çeşitli eğilimler belirir. Bu eğilimlerden bizi ilk ilgilendiren halk edebiyatı geleneğinin besleyici bir unsur olarak Tanzimat Dönemi'nde fark edilmesidir.

1789 Fransız İhtilali'nin etkisiyle tüm Avrupa'yı etkileyen milliyetçilik akımının neticesinde uluslar; milli kültürlerini milliyetçi düşüncelerle araştırıp ortaya çıkarmaya başlarlar. Fransız İhtilali'nin etkisiyle bu çalışmalar bizde, dolayısıyla edebiyatımızda da görülmeye başlar. Bu nedenle 15. yüzyılda dilimize Arapça ve Farsçadan giren tamlama, söz öbekleri ve sözcüklere karşı sade dille, aruz vezniyle şiir yazma hareketi ortaya çıkmıştır. Fuat Köprülü, Aydınli Visali, Tatavlah Mahremi ve Edirneli Nazmi ile devam eden dilde sadeleşme ve Türki-i Basit cereyanı milli dil ve edebiyat akımının ilk müjdecisi olmuştur. Bu akım, 18. yüzyılda halk deyim ve söyleyişlerinin, atasözlerinin şiirimize girmesi ile Nedim, Enderunlu Vasıf, Necip Fazıl ve Şeyh Galip'in şiirlerinde devam eder. (Topçu, 2008: 23)

2. Halk Kültürü ve Edebiyat İlişkisi

Temeli mahallileşme akımına kadar gittiği değerlendirilen halk kültürü ve diline olan alaka; Tanzimat'ta büyük bir ilgiyle artarak devam etmiştir. Tanzimat sanatçılarından Şinasi, fikirlerini yayabilmek için halk kültürü, yaşayışı ve diline yönelir. Şinasi'nin eserlerinde meddahlık ve ortaoyunu gibi sanatlardan faydalanması, daha çok genel tipler üzerinde durması, isimlerle roller arasındaki uygunluğu, hususi şive ve mesleki dile yer vermesi, sokak dilinin söyleyiş, canlılık ve özelliğini eserlerine yansıtması; geleneğin edebiyatımıza etkileri olarak gösterilebilir.

Namık Kemal'in makale ve piyeslerinde halka önem verdiği ve edebiyatın amacının halkı uyandırmak ve eğitmek olduğunu söylediği görülmüştür. Tanzimat Dönemi'nden sonra Servet-i Fünûn gelir. Servet-i

Fünun Dönemi'nde Osmanlı ile Batı edebiyatının karışımından oluşan İstanbul seçkinlerinin yürüttüğü ince kozmopolit ve kötümser bir edebiyat anlayışı ön plandadır. Türk edebiyatındaki pek çok türün batı edebiyatından öykünme taktiğiyle alınması, bu seçkinlerin böyle düşünmelerine sebep olduğu söylenebilir.

İlk Türk romancıları; gerek Avrupa edebiyatı ile olan ilişkileri, gerek 1850'den sonra Avrupa edebiyatından yapılan çevirilerin etkisiyle Batı romanını taklit etmeye çalışmakla birlikte, geleneksel halk öykülerinden ve meddah öykülerinden de yararlandılar. Ayrıca hece vezniyle şiirler yazan Mehmet Emin Yurdakul, Batı edebiyatı nazım şekilleri içerisinde, halk dili ile hece ölçüsünü kullanarak milli edebiyatın temelini atmıştır. Yurdakul'un bu gayretleriyle beraber, Ziya Paşa'nın halk diline ve kültürüne yönelmesi, gayretleri ve görüşleri milli edebiyat akımının oluşmasına yardımcı ve vesile olmuştur. Halk edebiyatının, kurulacak milli edebiyatın temeli olacağını savunan Ziya Gökalp'e göre; Osmanlı kültürü üzerine milli ve orijinal bir edebiyat kurulamaz. Gökalp dehanın halkta olduğunu vurgular. Türk Ocağı üyesi olan Ziya Gökalp; milli şuurun uyandırılmasında, milli kültürün ortaya çıkarılmasında halk hayatına gidilmesi gerektiğini öne sürer.

Halka yönelen bir başka yazar Halide Edip'tir. Bütün eserlerinde halk kültüründen yararlanan Adıvar, çoğu şeyin halk kültüründe bulunduğunu ifade ederek yeniden işlenmesi halinde çağdaş kültüre katkıda bulunacağını ifade eder. 1940'lara kadar dönemin sosyal şartlarından ötürü destan edebiyatı etkisini gösterir. Türk Ocakları ve halkevleri bu dönemde önemli rol oynar. Türk Ocakları derleme çalışmalarıyla halkevleri ise derleme ve yayımlama çalışmalarıyla katkıda bulunur. Bu dönemde Halkevleri Derneği'nin Türk halk kültürüne önemli hizmetlerinin olduğu görülmüştür.

“Türk Ocakları'nın yerine kurulan Halkevleri Derneği, Türk kültürünü geliştirme ve yayma için yaptığı çalışma programına folkloru dâhil etmiştir. Milli kültürün inşasında yararlanmak üzere Türk Folklor mahsullerinin toplanması için yurt çapında örgütlenmiş bu dernek mensupları mahalli olarak çıkardıkları ve sayıları 50 civarında olan dergilerde yaptıkları folklor derlemelerini yayımlarlar. Ayrıca dernek folklor meraklılarına yol - yöntem göstermek üzere kılavuz kitaplar yayımlar.” (Çobanoğlu, 1999: 30)

“Halkevleri yanında Türkiyat Enstitüsü, Türk Dil Kurumu, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, İstanbul Yüksek Tahsil Gençliğince kurulan Türk Folklor Enstitüsünü Kurma Derneği, Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü, Konya Kültür ve Turizm Derneği, Türk Halk Sanatlarını ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti de çeşitli kitap ve yayımları ile halkiyat çalışmalarına genişlik ve zenginlik kazandıran kuruluşlardır. 1966 yılında

Milli Folklor Araştırma Enstitüsü kurulur. Bu kurum, halkbilimcilerin, halkbilimci kimliğiyle bir devlet kurumunda istihdam edilmelerini sağlaması bakımından önemli bir kurumdur. Daha sonra sık sık ad ve kimlik değiştirmiş, günümüze kadar faaliyetlerini sürdürmüştür.” (Oy, 1997: 368)

Ülkemizde halkbilimi çalışmalarına önemli katkıları olan kuruluşlar geçmişten günümüze nicel anlamda her geçen gün artmıştır. Halkbilimi çalışmalarında yer alan kuruluşlar, zaman zaman farklı adlar alarak faaliyetlerine devam etmiştir. Gerek siyasi sebeplerden gerekse dönemin diğer koşullarından dolayı dernekler kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardır. Dolayısıyla bazı dernekler kapanmış; ama farklı adlarla çalışmalarına devam etmişlerdir. Bu dernekler kongre, konferans, sempozyumlar ve çeşitli yayımlarla halkbilimine katkıda bulunmaya çalışmışlardır.

Halkevlerindeki Anadolu cu faaliyetleriyle dikkat çeken bir diğer ad, Ahmet Kutsi Tecer’dir. Tecer, halka yönelik ilkesini benimseyerek milli kültürle ilgili uygun eserleri toplamış ve Batı tekniğine uygun eserler vermiştir. Yaşanan tüm bu gelişmeler 1940’lardan sonra geleneksel kültür ile romancılarımız arasındaki etkileşim, köy romanlarıyla artan bir şekilde yeni bir aşama kaydeder. Köy romanları önceleri sadece kırsalı yansıtmaya çalışırken, sonra değişen fikir hayatının ve dünya düzeninin etkisi nedeniyle politik öğeler de köy romanlarında yerini almıştır. Sözelimi, bir geçiş döneminin romancısı olan Yaşar Kemal’in, romanlarında hem geleneksel hem de Marksizm’in etkisiyle geliştirilen zenginler, fakirler, dağlılar ve ovalılar şablonuna dayalı toplumsal çatışmaları konu edinen yapı görülür. Bu durum, Türk halk kültürünün çağdaş edebiyatımızı ne denli etkilediği ve edebiyatımıza ne denli yansıtıldığını göstermesi bakımından önem teşkil etmektedir.

Çağdaş Türk edebiyatının, geçiş döneminin önemli bir yazarı olan Yaşar Kemal, geleneği çok görmüş ve yaşamış bir yazardır. Çukurova’daki üretim ve paylaşım mücadelelerini, feodal sistemden kapitalist sisteme geçişi bizzat yaşayan, gözlemleyen ve bu hayatın merkezinde yer alan Yaşar Kemal; zengin kültürel birikimini sonraki yıllarda âşık tarzı halk hikâyeciliği geleneğinden, modern popüler bir romancı çizgisine geçişte eserlerine yansıtmıştır. Onun folklorla olan bu katkısı ele alınması, üzerinde durulması gereken bir husustur. Yaşar Kemal, Türk halk kültürünün edebiyatımıza etkisini ve yansımalarını göstermek bakımından önemli bir yazar olarak görülebilir. O, bireyi olduğu toplumun geleneğinden, sosyo-politik olaylarından, inançlarından ve mücadelelerinden uzak kalmamış, aksine bunları özellikle eserlerine yansıtmaya çalışmıştır.

Kültürün sürekliliği; kayda geçirilmesi, edebi eserlere yansıtılması ve korunması ile ilgili kanunların hayata geçirilmesine bağlıdır. Dolayısıyla

sanatçı ve yazarlar, bilim adamlarının bu konuyu dikkate alarak çalışmalar, kültürle ilgili araştırma ve incelemeler yapmaları gerekir. Sosyo-ekonomik koşulların, halk kültürü ve folklorunun yazılı eserlere konu olması, çağdaş Türk edebiyatının önemli zenginliklerinden biri olarak değerlendirilmeli ve ortaya bu tür eserler konulmalıdır.

Bir milletin kültürel değerlerinin araştırılmasında sözlü ve bağlam merkezli kaynaklar kadar, yazılı edebi kaynaklar da bizlere önemli veriler sunmaktadır. Özellikle hikâye ve roman gibi kurmaca metinlerde sözlü kültürün etkisi ve geleneğin izleri çok fazla görülebilmektedir. (Şişman, 2007: 1965) Mehmet Kaplan bu konuda; “Gerçekten de çağdaş Türk edebiyatı, Türk toplumuna hem içinde yaşadığı hayatı gösteren bir ayna tutmuş, hem de ona özlediği yeni hayat şekillerinin formlarını, hayallerini ve örneklerini vermiştir.” derken, Stendhal’ın romanı cadde üzerinde gezdirilen bir aynaya benzettiğini ve çağdaş romancıların genellikle hayatı aksettirmeyi gaye edindiklerini de belirtir. (2004: 93)

Milliyetçi düşünür, yazar ve bilim insanlarının kendi kültürlerine kayıtsız kalmayarak, onu işlemeleri, çeşitli araştırma ve incelemeler neticesinde elde edilen kültürel verileri yazıya aktarmaları; halk kültürünün yazın dünyasındaki önemini, etkisini ve yansımalarını göstermesi bakımından kayda değer bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Sözelimi; Cumhuriyet Devri’nin önemli Türkçü yazar ve teorisyenlerinden olan Hüseyin Nihal Atsız’ın; Türk halk kültürünün çağdaş edebiyatımıza yansıtılması açısından önemli çalışmalarının olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca yine Cumhuriyet Devri’nin önemli şair ve yazarlarından olan Emine İşınsu’nun da çağdaş Türk edebiyatına Türk halk kültürünün yansıtılması bakımından önemli katkılarının olduğu söylenebilir. Atsız’ın; Türk halk kültürüne milliyetçi bir eda ile yaklaştığı görülmüştür. Ona göre her platformda milli kültüre yönelmek gerekir, Atsız milli olan kültüre hem edebi eserlerde işlemek, hem de milli kültürün ilkokul çağındaki çocuklara öğretilmesi gerektiğini söyler:

“Kültür; dil, din, tarih, gelenek, edebiyat, sanat, tören, giyim ve göreneklerin bütününden ibarettir ve tiyatro yabancılardan gelen bir müessese olduğu gibi bugün millileşmiş diye kabul edilse bile en sonralarda akla gelmesi gereken bir unsurdur. Neden Karagöz ile Orta Oyunu aklımıza gelmiyor da önce tiyatroyu düşünüyorsunuz? Neden aklımıza cirit, okçuluk, binicilik, kılıç gelmiyor da bale geliyor? Niçin erkek oyunu olan Zeybeğe el atmıyorsunuz da kız oyunu olan baleye yöneliyorsunuz?” (Atsız, 2015: 277)

Türk halk kültürü ve çağdaş Türk edebiyatı bir etkileşim içerisindedir. Türk halk kültürünün ve çağdaş Türk edebiyatının birbirleri üzerinde önemli etkileri olmuştur. Bu durum, kültür ve edebiyat ilişkisini göstermesi

bakımından önem teşkil etmektedir. Kültüre yönelik milliyetçi yaklaşımların artması, edebiyatta etkisini önemli derecede göstermiştir. Çağdaş Türk edebiyatı açısından, milliyetçi yaklaşımların artması ve yazarların bulunması; Türk halk kültürünün yazılı pek çok eserde yer almasını sağlamıştır. Cumhuriyet Devri'nden günümüze kadar ortaya konulan roman ve hikâyelerde Türk halk kültürünün her geçen gün artan şekilde yer aldığı görülmektedir. 1789 Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı/fikri, milli kültür fikrinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bu durum, Türk edebiyatının pek çok yazarının roman ve hikâyelerinde Türk halk kültürüne önemli ölçüde yer verilmesine yol açmıştır.

Halkbilimi açısından meseleye bakıldığında sözlü gelenek ortamında anneden öğrenilenler geleneğe aittir. Gelenek hem milletin hem de ferdin kimliğini oluşturan en önemli kaynaktır. Yaratılan her şey bu kaynaktan beslendikçe o kimliğe ait olma özelliği taşır. Ana dilinde düşünen her şair geleneğin içindedir. Ana dili anneden öğrenilen dildir, anneden öğrenilen ise gelenek araştırmacısının ilgi alanına girer. Yahya Kemâl'e bu açıdan baktığımız zaman onun tamamıyla geleneğin içinde yer aldığını söyleyebiliriz. (Oğuz,)

Cumhuriyet Devrinin bazı sanatçılarında görülen halka yönelme eğilimi, kültürel anlamda pek çok eserin ortaya konulmasına imkân sağlamıştır. Milli mücadele yıllarını milli duygu ve düşüncelerle dile getiren Halide Edip Adıvar gibi, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Mehmet Akif Ersoy, Emine İşınsu, Hüseyin Nihal Atsız gibi birçok yazar; Türk halk kültürüne önemli ölçüde yer vermiştir; zira halk kültürü, bütün edebiyatların önemli bir kaynağıdır. Geleneksel kültür ve çağdaş edebiyatın birleşiminden oluşan eserler, kültürün edebiyata etkisi ve yansımalarını gösteren önemli kaynaklardır. Tanzimat'tan itibaren başlayan Batı edebiyatını taklit etme ve ondan çeviriler yapma, ilk zamanlar yazarlarımızın üretkenliğini önemli ölçüde olumsuz etkilemiştir. Ancak daha sonra milli kültüre yönelmelerin olması, yazarlarımızın işini önemli ölçüde kolaylaştırarak, Türk halk kültürüne dayalı önemli eserler ortaya koymasını sağlamıştır. Türk halk kültürünün çağdaş edebiyatımıza etki ve yansımalarını göstermek açısından örnek olarak şunlar gösterilebilir:

“Akşam oluyor. Köy kızları ayaklarında takunya, arkalarında siyah bezden ferace¹, başları örtülü, kaşları çatık, rastıklı, renkler fındıkkabuğu gibi kırmızı ve zengin; ellerinde testi, suya gidiyorlardı.” (Adıvar, 2014: 130)

¹ Ferace: Kadınların dışarıda; mantoya benzer, arkası bol, yakasız, çoğu kez eteklere kadar uzayan üst giysisi.

“Bahçenin öbür tarafına, iki incir altına mihlatılan bir tahta sıraya oturuyorum. Bekliyorum ve Kaya geliyor. Arkasında siyah bir yeldirme², beyaz bir başörtüsü var. (Adivar, 2014: 131)

Adivar’dan alınan yukarıdaki cümlelerde; Türk halkının kılık kıyafet kültürü ve İslamî kültür ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Bu, Türk halk kültürünün edebi eserlere yansımalarının bir örneği olmakla birlikte, Türk halk kültürünün edebi eserler aracılığıyla süreklilik kazandığını göstermesi bakımından önemlidir.

“Hele Deli Kurt o kadar başkalaşmış, vakarlı durumu ile öyle olmuştu ki Satı Kadın, nazar değmesin diye omuzuna mavi boncuk dikmeğe mecbur kalmıştı.” (Atsız, 2015a: 46)

“Deli Kurt sandığı açtı.....başka bir kesede bir nazarlık gözüne çarptı.”(Atsız, 2015a: 214)

Nazar boncuğu eski Türk kültüründe önemli yeri olan sembollerden biri olmakla birlikte, eski Türklerin inanışlarını göstermesi bakımından da önem arz etmektedir. Takılan nazar boncuğu sayesinde, nazar olmaktan kurtulacaklarına olan inanç, eski Türklerin inanç kültürünün bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Günümüzde bu inanışların yer yer devam ettiği görülmektedir.

“Çağrı Beğ şubatta Nişabur’a gelerek Tuğrul Beğ tarafından karşılandı. Burada kırk gün kaldı. Şehrin büyükleri birer birer ziyaret ederek hoş geldin dediler.” (Atsız, 2010: 31)

“Yaktığı mumu tutarak ortalığı aydınlatan ev sahibinin kılavuzluğu ile yürüyüp sedire oturdu. Gülümseyen bir yüzle: “Hoş geldin konuk.” diyen ev sahibine: “Hoş bulduk bacım.” cevabını verdikten sonra...” (Atsız, 2015a: 10)

Türk misafir karşılama ve uğurlama kültüründe, misafirin kapıda karşılanması ve kapıya kadar uğurlanması bir gelenek halini almıştır. Ayrıca gelene hoş geldin, gidene yolun açık olsun demek ve arkasında su dökmek, eski Türk kültür ve geleneklerinden biri olarak değerlendirilebilir.

Halkbilimi açısından meseleye bakıldığında sözlü gelenek ortamında anneden öğrenilenler geleneğe aittir. Gelenek hem milletin hem de ferdin kimliğini oluşturan en önemli kaynaktır. Yaratılan her şey bu kaynaktan beslendikçe o kimliğe ait olma niteliğini taşır. Ana dilinde düşünen her şair geleneğin içindedir. Ana dili anneden öğrenilen dildir, anneden öğrenilen ise gelenek araştırmacısının ilgi alanına girer. Yahya Kemâl’e bu açıdan baktığımız zaman onun tamamıyla geleneğin içinde yer aldığını söyleyebiliriz. (Oğuz, 1999: 100)

² Yeldirme: Kadınların başörtüsüyle birlikte çarşaf yerine giydikleri bir tür üst giysisi.

3. Sonuç

Kültür, toplumun sosyo-kültürel unsurlarını, inançlarını, maddi ve manevi değerlerini, somut olmayan kültürel mirasını yansıtan önemli bir kavramdır. Toplumun önemli değerlerini bünyesinde barındıran kültür; aydın, yazar ve halkbilimciler tarafından üzerinde önemle durulan kavramlardan biri haline gelmiştir. Son yıllarda kültürle ilgili çalışmaların artması, kültüre olan ilginin artmasını sağlamıştır. Yetiştigi ve ait olduğu toplumun kültürünü yansıtmayı amaç edinen yazar ve aydınlar, eserlerinde, toplumun kültürel değerlerine yer vermişlerdir. Kültürel değerlerin sürekliliği; onların yazıya geçirilmesi, onlarla ilgili bilimsel inceleme ve çalışmaların yapılmasıyla mümkündür. Bu hususta, Türk halk kültürünün çağdaş Türk edebiyatına önemli etki ve yansımalarının olması kaçınılmaz olmuştur. Bu etki ve yansımalar; roman ve hikâye yazarlarının Türk kültürüne ait çeşitli unsurlara eserlerinde yer vermesiyle daha belirgin hale gelmiştir. Edebi ve bilimsel eserlerdeki kültürel unsurların etki ve yansımalarının her geçen gün artması, günümüz çağdaş Türk edebiyatını etkilemenin yanı sıra, eserlerin okunurluğu ve benimsenmesi bağlamında da üzerinde önemli bir etki yapmıştır.

Kültürel unsurlar, edebi eserlerin millilik kazanmasında önemli bir faktördür. Bu millilik; eserin kimliği ve niteliği için önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir; zira Tanzimat'tan bugüne kadar, kültür ile ilgili çalışmalara bakıldığında, günümüz Türk edebiyatı üzerinde Türk halk kültürünün her geçen gün daha çok etkili olduğu görülmektedir.

Kaynakça

Halide Edip Adivar, *Yeni Turan*, Can yayınları: İstanbul, 2014.

Hüseyin Nihal Atsız, *Makaleler II*, İrfan Yayınları: İstanbul, 2010,

—————, *Deli Kurt*, Ötüken Yayınları: İstanbul, 2015a.

—————, *Makaleler IV*, İrfan Yayınları: İstanbul, 2015b.

Özkul Çobanoğlu, *Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemlerine Giriş*, Akçağ Yayınları: Ankara, 1999.

Mehmet Kaplan, *Kültür ve Dil*, Dergâh Yayınları: İstanbul, 2004.

M. Öcal Oğuz, “Yahya Kemal’in Şiirlerindeki Halkbilimi Unsurları Üzerine Bir Deneme”, *Milli Folklor*, S. 44, s. 100-104, 1999.

Aydın Oy, “Halkiyat” *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları XV: İstanbul, 1997, ss. 367-369,.

Bekir Şişman, “Cengiz Aytmatov’un ‘Elveda Gülsarı’ Adlı Eserinde Kırgız Folkloruna Dair Tespitler”, *I. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı-Bildiriler V*, Ankara, 2007, s. 1965-1974,

Mümin Topçu, *Yaşar Kemal'in Romanlarında Halk Bilimi Unsurları*,
Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, 2008.